

Zilžės Releiwis

(pirma „Naujasis Keseimis“).

„Zilžės Releiwis“, kas Pētnycią išdūdams kaštūja
ant Vertainio Meto 50 Pen.

Apstelawimai vra nū bilo folio Posto pirmam, arba
ir pacozoj Drukorijo

J. Revländerio bey Sunaus
Zilžėje, Auštoje Ulyce, 67 (Hohe Str. 67).

Apfakimai,

Drulorijg Zilžės Releivio faneziamis kaštūja po 10 Pen.,

Prisulymai 15 Pen.,

uz ložig smulkeis Raftais išpaustą Gilt.

Gromatos del Zilžės Releivio paties iherhomos tampa

i Zilžę, Fabrikstraße Nr. 13, parterre, nusiunciamos.

Nro. 31.

Zilžėje, 5. Augustā

1887.

Ant 8. Nedēldienēs po ūw. Traicēs
Gwan. Euk. 16, 1—9.

Jēzus tare sawo Mokyiniems: Buvo bagotas Wyrs, tas turējo Užweizdā. Tasai buvo prie jo apskustas, buč jo Lobi sugaishinės esq. Ir jis ji pasiwindinės tare jam: Kaip girdžiu apie Čawę. Dūk Rokundā sawo Užweizdējimo; nēs Tu negali toliaus Užweizdu buti. Užweizdas tare sawyje: Ką weiksiu? Mano Pons atima man Urēdā, kasti negaliu, ubagauti gēdžius. Žinau, ką darysiu, iž Urēdo ižmestas bus damas, kad jie manę priimtu i sawo Nauamus. Ir jis susiwindinės prie sawės wesus sawo Pono, Skolininkus tare pirmamjam: Kiek Tu mano Ponui skeli? Jis tare žintą Baczkū Aliejaus. Ir jis sake jam: Jmf sawo Užražą, seksis ir tūjau rašyk: penkis-dešimt. Potam tare jis antramjam: Bet Tu kiek skeli? Jis tare: žintą Ketwirciū Kwieciū. Ir jis tare jam: Jmf sawo Užražą ir rašyk: Ažtūnisdėšimt. Ir tas Pons pagyre neteisūti Užweizdā, ji teip kytrey pādariusi. Nesa hio Swieto Waikai kytresni yra už Waikus Szwiesybės jū Giminej. Ogi až ir Jums sakau: Darykitės sawo Prieteliū iž neteisoojo Mamono, kad jie Jus, Jums stokojant, priimtu i sawo amžinūsius Gywenimus.

Tai buvo labay nesmagi Adyna anam newiernamjam Užweizdai, kursai sawo Pono Lobi sugaishinės buvo, kaip jisai nu Pono ant Rokundo wadinams ir jam sa-koma buvo: Dūk Rokundā apie sawo Užweizdējimą; nēs Tu negali ilgiaus Užweizdu pasilikti! Tas newiernasis Urēdininkas dabar tikray žinojo, kad sawo Urēdā praradės. Kas turejo iž jo pastoti? Jis Turio neturēdams ar Darbininku, prasciausiai Darbą i Kanką imanciu, arba Ubagu pastoti turejo, iž ko jam teip ant wieno, kaip ir ant antrōs Pusės nusikreipiant Gedą pasidare. Rods ir prasciausis Darbs ney wienam Žmogui Gedōs nepadar, jey jo Pasilaikymai ji ant to pri-werczia, wienoč tas, kuri pirma ant kiti Darbininku Užweizdu buvo, dingojos tokį

Pawadinimą negalys širtis, o ubagauti jam dar daugiaus gēdings Dalyks su Tiesa paistrode. Ką cze jam reikėjo daryti, jeib iž tokio Prispaudimo ižsiwalnytu? Prie Pono jis Atlaids nenorejо prašyti, kokių ir powiśam nūprosnay butu buwus, nēs tasai ney Priežastes nepridūdams jam tiesog buvo jačes, kad jis per Užweizdā neb' norys ilgiaus palaikyti. Tai dar wiena Duma tikru Česu jam parejo, kurę jo Kytryste jam idame. Dar galejo jis pirm Szalinpadējimo sawo Užweizdo-Urēdo sawo Pawadinimą pasinaudoti. Jis tiek daug su Žmonimis, jo Ponui stelanczeis, Darbo turejo, kad tai tikray ne paika Duma buwo, tuju Prieteliū pasidaryti. Jis todēl jus wesus i Kruwą susiwindinės pradējo klausinēti, kiek kožnas prie jo Pono Skolos turys. Ta Skola dar nebuvo i Knygas twirtay irašyta, Užweizdas todēl wienam penkis-dešimt Baczkū Aliejaus, antram wēl dwidešimt Ketwirciū Kwieciū nu Skolos numazino. Tokiu Budu jis Skolininku Prieteliumi pastodams ant to rokiati galėjo, kad potam iž jo Urēdo ižstojo budams prie jū Pažalpos rafes.

Kaip patsai Pons apie šitą Bužlumą patirti gavo, jis nusidymyti turējo ir Užweizdā atsiwindinės jam safe, kad jo kytruij Budą pagirti turys, nors jis per tą Ižkaldos turējo. Nu šito Prielyginimo freipasi Ižganytojis ant Suliginimo Swietwaiku bey Szwiesös t. e. Dangaus Karalysės Kudikiū. Pirma Minētieji už pastuy Minētūsius daug kytresni yra, o kad Ižganytojis ir tokį Kytrumą ne kaip Pasėkimo wertą gal ižraisti, tay Diewo Karalytės Prietelei nu Swietwaiku wieną Dalyką tiek dar wis gal ant Pasėkimo imti. Per neteisūs Mamono Prisukimą buvo ansai Užweizdas tarp sawo Kaimynu Prieteliū pasidares. Kad ir ne kožnas Newiernybe arba Klastra mēgstas, tay tulasis ale tiek swietiskujū Lobjū pamilsta ir daug Karsi per tokį n'apvaliojamą Nora, Mamono pasirupinti, nepasaikomą Dusjōs Ižkaldą pasidaro. Graudenancziu Budu todėl Ižganytojis ant Galo musū Ewangeliōs ūko, kad beje ir Križcjonis Prieteliū tur darytis, jeib Priebegōs ir Pažalpos Wietgalėtu turēti, jam nu šito Swieto atsiskiriant, ant kurio jis tiek Užweizdu tuleropujū Wiespaties Dowanū te yra ir nu kurio jis te

pražo, kad wiernu butu išrandamas. Kartunta ir Križcjonis pagal ano Urēido Budą ant Rokundo Dawimo bus pawadinamas, o tada tulam funkū pastos, po Diewo Urūmis atsilipti, ar nu Diewo sutekoses Dowanos geray wartotos, arba ar ne kas ne nu tujū sugaishinta yra. Odakad tada Wiežpats jačys, kad Urēdas atimamas, tay testidaboja kožnas, kad po Sudu galėtu ižlikti. Žmogus tiek daug ant Žemės wienat dėley Sugabenimo swietiskos Nauados trusyjas ir rupinas, ar ne rasi ir ižžito neteisūs Mamono kur koki Prieteliū butu galima pasidaryti? Kad wiskas, kas swietiską sugaiz ir kad Žmogus nu swietiskujū Gedawimū turēs atsiwalnyti, ar tai powiśam Rupesczei hio Gyvastiés ant Kuno Ižlaifymo bey Turto Sugabenimo nūprosnī bus buwę? Teip tulamjam i Altinti toks Pamislyjimas pareis. Niek negalės jis drauge nu swietiskos Nauados imtis, o dar sunkešnis Klausymas jo Dusjā užgaus, butent tas, kas iž tos turēs pastoti. Geray tam, kuri tada Danguje saw Prietelu prie Wiežpaties bus pasidares; das ji i sawo dangizkūsius Gywenimus priims, kad amžinasis Sudas bus laikytas.

Kas paslūtiname Česę Swiete nūsidawę.

Iš Wokietijos.

Berlyne, 25. Julyju. Iš Gasteino 20. Julyju fitiipo rahoma yra: Szendien pirm Pēta Giecorus Wiliums sawo pirmajt Žiavažiawimą laise, apie kuri wiena Vyneriū Gieitunga sekanciu Budu raho: Wiežpats Giecorus Wiliums ūndien pirm Pēta podraug su Grown Lehdorff sawo pirmajt ūmetineję Žpacierob Kėlionę Gasteine išilguy tōs Ulycijos dare, kuri hale Gires weda. Giecorus buvo prie to su prasta iūda Sermęga, ūviomis Kelnimis bey Cylinderiu apstredęs, kuri pastuy minētasi Galvōs Aprėdą auftasis Pons ale neperstotinay silnou turējo, jeib ant tuleropujū ūvekinimū atsilipti, kurius Maudymo - ūvezai jam ižrode. Ant meilingujs Weido Truskū praziulusojo Kuni-galiskcio buvo numanoma, kad jis labay palaimingu ir ūveku jaučes; jis su sawo Balydetojeis pasitalbedams maloningu hypsojo. Aplinkuy waisingoses Javū Dirvos su ūlingojancieis Augės bey tamseji Kalnai Darbininku Užweizdu buvo, dingojos tokį

czystay mēlins buvo. Su didžiu Pasigerėjimui nužwelge Ciecorius Wiliumis ani slovingojo Wandens Pūlimo, kurių putodamas ir pleħedams sawo Sriowę i Gilybę werte. Saulės Zibējime pasirode aukštijei Tauerū Kalnynai bei slownoji Alpū Dauba, vištas toki didi Macnumq bei Grožybę parode, kad Ciecorus atkartotinay apie taj Growni Lehndorff sawo Nustdywyjimq ištare. Pagada yra labay graži ir Ciecorui todėl Užsilaikymas walnuame Dre didzias Pasigerėjimq padaro. Pierm Pēta ne menkas Karštis ponawojo, po Pētu ant Zēg. I wienok ataušianti Perfunkja parėjo ir swieju Lytu atgabeno. Nu Zēg. 12 prasidedant Ciecorus Wiliumis iš wieno Lydziaus dvi Adyui prie Darbo-Stalo sedėjo ir potam wiens Paslas po kito i Telegrapą Būtą eiti turėjo. Ant Zēg. 4 Maudymo-Palocziuje wiena Česnus laikoma buvo, prie kurios Sztatthalteris Grows Thūn bei keli kiti Sweczel pakwesti tapo. Kaip dabar sakomama Wokietijos bey Estereifelijos Ciecorlu Gasteine susiešenčiu. Tos Stubos, kures Ciecorus Francas Jožepas Sztraubingerio Hotelej lūbį apgyvendinti, yra jau dabar gatavos laikomas.

— Princas Endrikis Pētnycloj anksty ant Zēg. 6 su Torpedu Laičais i Swinemünde išbėgo, kur Balvai ant Nyū Szaliess tēnay esancijojo Osto sawo Szkarus išmete, ir po Pēta su Gelžkeliu i Szteynq iškeliamo, jei tēnay bendren Pēta Laike Nuleidimui naujey padubawotoses Ersatz-Korvetes „Elisabeth“ pributu.

— Ant Operių Pleciaus Berlyne, tarp ciecoriskojo Palocziuje bey Operių Buto, tap Pētnycloj tarp wiſokiu Kruoniu bei didžiu kveſku ant puksio aukštio Pamato iš blēžiškio Marmoro nu Metolo taiphyia kūpka pastatyta, kurę Ciecorėnai Ciecorui ant jo 90 metines Gimimo-Dienos padowanoujusi buvo. Wiſas Aufstumas to Paminklo iſ trija Mēterių pasidaro. Tods kūpkos Pastatymas fitoj Wietojo nusidawes ant ypatisko Welyjimo Wiespatienės Ciecorėnės. Ciecorui ta kūpka iš jo Stubu pro Langą žiurėnt geray matoma yra.

— 25. Jul. Apie Karaluno Pasilaikymą wiens engliškis Viekorū Laičais būteipo raso. Su Karaluno Pasilaikymu yra Viekorai labay pakasjingu ir lukratiu, kad pilnas Pasweikimas nusidūti galės. Jo Balsas yra pagal Stiprumq ir Skambējimq labay geryn ējgs ir kine powiſam aikſtus pastojoes. Jis ji pasikalbėdami be jokio Pailimo galwartoti, nors jam iſihiol dar negalejo buti iweljama, daugiaus prie Kalbėjimo nusispiliti. Prie tā Wieto Kalle, kur Išpovimai nusidave, nebėra ney jokis swiežių Išaugimų pasidarius, o ir widutiniš Kaslo Išweizdėjimas ney jokis sergalinq pasirodanza. Žymiai nebtur. Dėl to Karaliskojo Aukštibėje dabar ir tiki wieną Kartą per Dieną tierai perjēfoma, koftai pirma du Kartu nusidave. Karaluno Balsu Pasweikimas yra jo wiſam Kunui naudinga Persimainymq atgabenges; sis dabar daug linkmenis yra pastojoes.

— Ciecorisko Domanai Popiežui. Prusiskasis Pasiluntinis, Pons von Schlozer, yra Popiežui ant tojo Jubiläumo-Szwentės jo Kunigo-Pastojimo wiena paties Nanta rasytq Palaimo Nauweljimq Wiespaties Ciecoraus podraug su bagotingay ir kunstiskay su Aukštu išdabintuq bei su kastauneis Zemčugais išgrožintuq Mitrą (Galvōs Apredą) atgabenež.

— Išwaryme iš Prusū rodos, kaip Danckos Cieitungai iš Juowractaw rafoma yra, paslutiuname Čeſe lengwesniis Budas wartoti galės.

esq̄ wartojamas. Teip aut Paweiksto ſioſe Dienose Familyja Rabinerio Faust iš Miesto Gollants, suri jau iſi Maskolia Rubežiaus nugabenta, tēnay nu maskoliſkoses Rubežiaus Wyriausybos wienok nebuvo priimta, po Pasigūdimo prie Oberprēzidento tq Izveljimq gavo, kad dar wēl Mieste Gollants gaļenti užsilaikyt. Teipjau ir wienam Siuwėjui, kurių Mieste Juowractaw ilgoſq Čeſa buvo għwenex, potam ale iſhwartas budams i Lenfus nuējex, tas Izveljimas dūdamas buvo, kad wēl Pozu Prowincoſ sawo Gymentimq galys imitis.

— Pasalkbos apie nekurius Suēmimus prusiską Oficyra Mieste Nancy Dienoje prancuziskos Szmoni Szwentės, 14. Julijui, yra dabar Metco Mieste pasklusios. Kaip „Weſer-Ceitungai“ rafoma yra, tas Atſitimas wienok tiki tokiemis Kupcziems tenuſdawe, kurie podraug Landwērės-Oficyrai yra ir tēnay iš tifro wiſokius klapatus yra turėj. Vi ale wiſi jau po felia Adyňu, kaip Jines apie jā Personas twirtos buvo, su tūm Paliepimu, kad Namon sugrybiu, paleisti tape.

Berlyne, 26. Jul. Susitimas Wokietijos bey Estereifelijos Ciecorlu Gasteine nusidūs. Ciecorus Francas Jožepas tēnay 6. arba 7. Augustą parlėjau ir prie sawo ciecoriskojo Draugo keli dvi Dieni pasilits. Nu to, kad ji jo Ministeris laukiej Dalyfū, Grows Kalnoky, palydēs, kaip toltais pirmie ilgo Čeſo Wyneriu Laičascei praneše, Berlyno Ceitungos nieq nežino. Už tai tēnay pozystama pastojo, kad Grows Kalnoky Bidurij atiesencijojo Mēnesio Kunigaikštis Bismarck Rīsingiuse aplankys. Ir barysikoju Ministeriu von Traileshiem bey Dr. von Luž esanciu tq Apstēmimq iſtariuſtu, Reichskancleri Rīsingiuse wēl aplankyi norenciu.

— Wiespats Ciecorus Utarninke pirm Pēta po Aplankymo Diero Szlužmōs ir Paſwajnējimo Miestelio Apygardę Sztraubingerio Gaſpadoſ prie Grownēs Grünne ant wiens Adyndas apsilanke ir potam pēsciomis i Maudymo-Palocziuje, sugryzo, jei tēnay kelijs Pranėjimus priimtu. Po Pēta Vaſalgymo Ciecorus i teip wadinamaję Kötſach-Daubq iſwajiamo, iš kur jis po kofioſ 1 1/4 Adyndas wēl i Maudymo-Palocziuje, sugryzo. Wakare Ciecorus prie Grownēs Lehndorff apsilanke, kuri ji prie Tijes (t. e. Vaſarenės) buvo pasikwietusi. Kaip ilgaj Ciecorus Gasteine pasiliks, tay dar iſihiol twiray niera žinoma. Keli Laičascei beje buvo 11. Augustą kaip Iſkeliawimo-Dienq minėj, kuri Jine ale per anſiħaq iſſirode.

— Popiežus yra Ciecorui Williumui bey Szpanijos Karalēnei-Waldonkai, kaip wiens rymskasis Laičascei toktai praneštī žino, dvi auksini Mēdalji prisunties, kuriu ant Popiežiaus Sutaikinimo Karolynu Salu Waide nuženklina. Tidmi Mēdalji randasi labay kastauniose ir puisek iſdabintose Maſhuose, ant kuris popiežiaskasis Karunzenklis numuilaotas yra. Ir Kunigaikštis Bismarckis bey buvuſyſis ſpaniſkasis Ministerprēzidents Kanovas yra tas paczes aufſinges Medaljes gaŭsu.

— 26. Jul. Ta Pasalkba, buk Grows Blumenhal, komandierijantysis Gendrolus IV. Armeiuro, wekey i Atiliſes Stonq istoſes, pagal twirtesnes Jines niera per Tiesa iſſirodiuſi. Grows von Blumenhal stow beje jau 78 tame Amžiaus Mete, jis dar ale gana stiprus yra ir kaip lukranti galime, tūlq Metq wolkamjam Baiskui sawo Sylq

— Cieciis Powils nu Mecklenburg-Schwein, kursai Wyne užsilaikydams blogay apſrages buvo, parkeliau iš ten su sawo Pacze Nedeldienė i Berlynu ir feliau po Pēta su sawo Drauge toliaus i Palocziuje Ludwigslust.

— 29. Jul. Iš Gasteino yra pranešama: Ciecorus pasiliko Keiwerge pirmajt Syki septyniolika Miniutu Maudymo-Wandenvy. Praejuſame Mete Maudymo Čeſas niekados ilgiaus, kaip tiki deſimt Miniutu tetruo. Princas Wiliums simet i Gasteing nefeliaus, butent ant ypatisko Welyjimo Ciecoriaus, kursai Princeui ſakybino, kad trumposiſ ūzſilaikymas fu ilgoju Kelionės Čeſu neſutargas. Pagal Pranėjimus karaliſkojo Dvaro ſeta Ciecorus po 21 mojo Maudymo sawo Gydimq Gasteine užbaigti ir atgal ē sawo Palocziu Babelsberg sugrybiu. Pierm Ciecoraus Parkeliauimo jau Ciecorėne, nu Hemburkio pareidama, i Babelsberli parwykti galės.

— 28. Jul. Ceitunga „Post“ wienam maſkoliſkam Laikraſčui „Journal de Petersbourg“ būteipo atſiliepia: Sjis Laikraſčius niera su Alklymu wolkasces Ceitungas skaites, jey jis ney jokio Išguldymo apie tuš Pasikelimus neranda, kurie Wokietijos prieſt maſkoliſkujus Pinigūs Werlybę yra pasidare. Niſley ir tankei gana jau ſicjon buvo jaſtyta ir ant Išguldymo anam Laikraſčui dar Syki telle ſaktya: Teiſybja Paniekiniamas, kursai ciecoriskoje Padawadžime nu 26. Merco ſ. M. gul, pajudina labay gilej Woſkielijos Iſtitutėjimq prieſt maſkoliſkaji Apurėjimas, ar tas Apurėjimas pagabenamas arba ir nepagabenamas butu. Dėl to Susidawadžjimai reikalingi pastojo, kurie maſkoliſkases Werlybes abejotiname Pawidole parodyti turėjo. Pagal tai ansai Paliepimas nu 26. Merco naudingus Pranėjimus turėjo. Be jo rasi maſkoliſkoses Werlybes dar tā pati aklai ir n'užpelnyta iſtitutėjimq ieb' turėtu, kursai jes per daug Wokietijos Skolininkinius yra padares.

— Apie Ciecoraus Apſilankymą Karalaučiuje pagal swiežiausies nu Hofmarhal-Uređystės parėjusenes Jines dar niekubudu apie toh niera žinoma, ar Ciecorus tq Čeſni kure jam Prinuca prie jo Apſilankymo Karalaučiuje pristulusi yra, priemęs arba nepriemęs yra. Kaip iſ ſawes iſsimaxo dar it ney jokie Pawadawadžjimai apie taj niera gatavi pastojo, kur ir kaip ta Čeſnus bus dūdama, ar Darže „Flora“ arba Efſercierds Bute ant teip wadnamojo Cieciio-Ditwōs. Beje paslutiuname Čeſe jau Pagatawyjimai buvo prasidēj, kad ta Szvente paſtuy miętoj Wietojo butu dūdama. Karaliskojo Hofmarhal-Wyriausybe nu Walscjaus Wyrefnujta ryptrusiſkuja Karaiwja Draugysčia buvo paprahyta, kad tam sawo Izveljimq dūtu, kad Ciecorui i Miesią traufant prie jo Priemimo bey Parodes priſdraugavoti galėtu, koftai Hofmarhal-Uređystės iweljusi yra. Draugystes pasidaro iſ wiso iſ kofio 1300 Wyra, nu kuris wienat 1000 ant Karalaucianus Draugysčiū pareina.

— Naujieji 20 Peningstukai, kaip wiens Berlynisska Ceitunga patirina, nebus iſtraukami, bet dabarnykſejiame Pawidale toliauš wortojami.

Sztenyne, 24. Jul. Wakar tape wiens naujey padubawota Kreuzer-Korvette, Warda „Drene“, i Vandeni nuleidziamā; prie fito Aſtūkimo Princas Endrikis sekanceje Kristyjimo-Kalbq laikie: „Naujas Sziepiš ciecoriskoje Marynės stow ſicjon teip iſi užgatawyta, kad ji sawo Elementui, o dėl to iſ sawo Pawadinimui gal buti padūdamaſ. Ant Cie-

coraus Paliepimo jis nu dabar Ciecorystes Plagg per Jures neš: ant Paſelpino bej Sargybes muſu Čewiſkės Padabojimis, ant Laimėjimo apis Wokietijos Neptielius. Ant wiſuaulſcjausio Paliepimo ſitas Szepiſtokiu Wardu tur buti praminaſas, kurių man ant Swieto kaip wiſubrangiauſis giliukia, Wardq, kurio auſtoſi Apturētoje tolkaus ir mano karaliſkieſiemis Namams, kaip Gywasties Drauge wieno ciecoriſko Jurū Oficyro irgipat Marynei priſlausys. Tegul tas Giſtukis, kurių man prie hito Wardo priſimezga, ſawo Atſpindējimq ant hito gražiojo Szepieteranda! Tegul jis wiſuczēs wedamas ir apstatomas t'efie nu grecznū Kamerota, kurię pagal ſenq Karžygul prigulanti Paproti to atſimena, kad Praminimas, Wardas jis Szepi palaimingu bej ſtipriu wadinaſas, gražiauſis Paſlowinimas Princeſei paſtoſa, kurią Wardq jam yra daruſi. Ant wiſuaulſcjausio Paliepimo Wiehpatiſes Ciecoraus bej Karalaus ir ſu ſirdingu Begnones Welyjimu nu auſtoſes Podes kriſtyju aſ ſitq Szepi „Irene.“ Praminimo-Szwentei pribuwo ir Princeſas Wiliums, kurių ant toſes ypatiſkay iſ Verlyno atkeliauſis buvo ir jau pirm Prasidējimo Szwentes Czeſnięs i Verlyng su grzybo. Princeſas Endritis užgere pirmq Karq prie Czeſnięs ant Wiehpatiſes Ciecoraus, po tam antroju Sykiu ant ſawo auſtojo Čewo, Pomark Šztathalterio.

Pozuſe, 25. Jul. [Judaelitiskia Moſkytojū Šeminarija.] Žybai jau ilgaj Szležingės, Pozu, Pomark bej rytimei ir waſarinel Brusū Prowinciai Pozu Mieſte izraelitiskia Moſkytojū Šeminarijų iſtaishti norėjo; dabar nekuri Moritcas Nohrs, didis Baſgoezius Pozuſe, kurių Bręſliawoſ ſawo Vuniur, ſiczion didi Gruntuſki podraug ſu wienu atviru Daržu nupirklo ir dar heip Šeminarijei 600 000 Ml. padowanjo; miſhyjama, kad Regierunga ant hito Itaſymo ſawo Žwelyjimo dūſenti.

Szwerin, Mecklenb., 22. Jul. Šendien ant Kiemo Moſkytojū Šeminarijō Neuſloſter wiens Paminklas atdengtas, kuri Didercikystes Moſkytojei paſimirusamjam Didercikui Fridrikui Francui II. pastate. Waldantysis Didercikis Atdengimui to Paminklo pribuwo ir Paſtatytosiemis ſawo Dėkawong iſtare.

Sztraburkij, 25. Jul. Wieua ſio Mieſto Čeitunga dabar praneſa, kad Suēmimas wieno prancuziſko Szpiono pas Mieſtq Kehl pramanytas eſas. Paſkalba ne dēley prancuziſko Szpiono, bet dēley wieno feliancijo Kupečiaus iſ Verlyno paſidariuſi buvo, kurių wiſokuſis neprotinugus Klausymus ſtate, o Zalnierių prie to tikt tiek Darbo repaſidare, kad jis pritinkančiu Budu Klausinėjantyi nu ſawes aſtu laiſe, ji niehubudu dar neſuimdaſ, kadangi tūjau iſpazystama buvo, tą Bmogu nepriegadingq eſanti.

Iſ Eſteiſkijos bej Ungari.

Wyne, 24. Jul. Princeſas Ferdinandus nu Roburkio dabar apſimilysias, ar jis nu Bulgarijō ſunigaikſtystes Waldymo pilnay atſdekaſoti turys, arba ar tay gana eſq, ką jis jau Karq iſſakes yra, butent, kad tą Skrymą tikt wiſoms Gyropoſ Maciems pri- tarant iepriimias.

— 30. Jul. Princeſas Ferdinandus nu Roburkio yra po trumpo Atſkwapſtymo, kurio Mieris iſſiol dar niera žinomas paſtoſas, ſendien wēl i Wny parkeliauſis, kurių jis ſarkeiwiq bulgarifkojo Ministerio laukieju Dalyku, Naſhewit, kurių ant rytoj, Pein Laife, padawadytas yra, ſulaufs. Nu Princeo Paſydeiſoju yra ſakoma, kad Princeſas apdywyti galētu.

dar wiſ „galutiney“ apie Skrymo-Dalykus n'eſqas twirtq Apſiemimq paſidores.

Iſ Prancuzijos.

Pariz, 21. Jul. Karo-Miſteris aplankę ſendien Karo-Szuile Miſtelyj St. Chrir laiſe prie to wienq Kalbq, kurioſi jis tq ſawo Perſiliudijimq iſtare, kad iſ tō ſzulles pareiſentieji Oficyrai už tā atgal nepaſiſentis, kurię pirm jis ſu Wiernybe ſawo Szlužimq pilnawojo. Esq ſanicey reiſalings Daikis, kad anapuſ Rubežiſ (Wokietijos) jinoma butu, kad prancuziſloji Gimine niehubudu n'eſanti ſudirgusi, bet wiſas tas Apieras ir wiſq tq Proč atgabenti norenti, kurių ſi deley ſawo Garbės Swietui kaltas eſanti.

Iſ Englanto.

Parlmouth, 24. Jul. Wakar Karo-Szepiū be pergiurent ant Kanūliu Laiwo „Rite“ didis Parako-Plyſimis nuſidare, per kuri 4 Personos ſunkius Suronyjimus gavo.

Dubline (Irlande), 29. Jul. Naktijye nu Utarninio ant ſeredos bandoma tape, Policijō ſzacionq Mieſte Llanerchymedd Irlande i Orq palafinti. Wiſi Langai pri ſakintos Puſes minētojo Butu bej Sudziō ſamū, kuriuſe Kaliniu Teles bej Uredininko Gywenimis radost, yra ſudaužyti. Aui Paſalimōs Policijō Uredininkis ſu ſawo Famillya dar nebuvo i Patalq eje. Ties tūm Butu wiens Katiſs atrastas tape, prie kurio ilgs Luntos Galas priſtaſas buvo.

Iſ Lietuviōs bej abiejū Prusū Prowincei.

Tilžėje, 28. Jul. Gaspadorus Poſs Meyhöferis Piltupenuse yra papraſes, atviraſ iſreifti, kad jisai tas neſenej minētaſis M. nera, nu kurio ir ſime Laifte buvo ſaktya, kad jis per du Maſkoliu dwi Kialū i muſu Puſe per Rubežiu dawes iſhmuſguliūti. Siſai M. nera ney joſ ſawo Gaspadorus, wiens minētaſis Papasakojimas tikra Tiesa eſanti.

Ragaiči, 27. Jul. Lobeliu Dware Ramuntu Bérnas B. iſ N. Arklis ſerdams wienam Arklui po Kojomis parejo. Jis tūjau prie wiſo Kuno teip baiſey ſumuſtas tape, ypaczej prie Galwōs, kad jis wargu be galē ſyvys iſlieti. — Užvalar ējo ſeli Szulokai Amentiſkia Szuliles po Pamolſlo Adynu paſ ſeheupę, jeib tēnay plaukytis, nors ſiemis tokai nu Moſkytojū aſtriauſey uždrauſta buvo. Beſiſtaufant 12 Metu ſenasis Gelfenerio-Sunus N. iſ Zuckleinu nuſendo. Tiki potriju Adynu ilgo Žeſkojimo jo Lawonos Upēj ſuraſtas tape. — Wienoſ Upelēj, kuri i ſeheupę iſteka, teip wadinamoſ Malunēj, dar pirm trumpo Čeſo labay daug Wieſių randama buvo. Kaip ale Dirvos ſale Malunes dēley ſlapumo ſu Iſſitrauſimo Muromis iſdeda- mos tape, wiſi Wiezei Upelēj Galq gavo. Kaip miſlytis galime, jie ſaltaji Grunto-Wandeni iſ Nurk pereinantyji negal paſelti. Dywnas Daikis ale yra, kad Juviſ Malunēj dar wiſ labay daug randasi, nors tēnay taukey žvejojama tampa.

Obert-Giſeliuſe pas Nagainę, 26. Jul. Užvalar ſiczion iſ ſzalupenū du Baſgoeziu atkeliauſo, kuriuſi daugiauſ ſi 60 Kilo- meteriū ilgaij Kelq 15 Adynose atliuſi buvo. Tie buvo apſieme, 14 Dienų Tarpe wiſq Lietuviq apkeliauti. Tay beje ſime di- dziamo Karſtijye ne menkas Apſiemimis yra. ſiczion ſendien iſ toly bej arti daug ſweceiſi ant Atſkwapſtymo pareira. Tankej tie ſwecei iſgipat Maſkolijs parkeliauſa, ſiſi teip wadinamūlius Lietuviō ſzweicu apdywyti galētu.

Nuſnēj, 26. Jul. Praejuſo Naktij tape Gaspadorui N. ſiczion 3 Kialuſ iſ Staldzio pawogtos. Kadangi ſi Ryti felis ſzintus Žingnui nu to Staldzio, iſ kurio Kialuſ pawogtos tape, ant Lauko Griobai bej Kraujū Kialai atraſti tape, tai miſhyjama, kad Wagys pirma Kialuſ nuſmauge, tada ant Lauko iſſiwiſe ir Griobus iſhemq bus. Wagyste tape iſprowyta, nors N. kas Nakti ſawo Namus ſergedawo. Ant Žegoriaus 11 jis ant Kiemo iſſejes Szumi paleido ir potam i Stubq ſugryjo, jeib dar Walandq aſiſetū. Ŝiſtq Akies Wirkni Wagys ſawo piktam Darbut geray paſſaudoti žinojo.

Kaukenuſe, 27. Jul. Koke puſe Mylios nu Laphniai aſtu gulenciamē Kastauna Kieme Watare 22. ſ. M. bjaurus Atſitiki- mas nuſidame. Tēnay gyveno labay geruſe Paſſlaſkymuse Ukiuiſ D., kurių ſawo Fa- milijoſ wienq jau ſenej užaugusi, ale labay paſileidusi Sunu turėjo; taſai ſawo Tēwui jau ſelis Karliu ſu Peiliu buvo grumžęs, teip ſad Tēwui kitko uielo neb' liko, ſiſi nu Sudziōs Pagalbōs pries ſawo netikſyj ſunui prasbyti. Per geriſtiſkq Atſudyjimq tada Sunui ir iſtray uždrauſta tape, i Gywenimq ſawo Tēwo pareiti. Mlinētoj Die- noj tas Nenaudēliſ i Namus ſawo Tēwo iſibriowę ir Piuningu prasę. O ſiſi jam Tēwas tū nedawę, jis ant jo ſoko ir bande iſ nuſmaugti. Šenafis D. ale per ſtipreſni iſſirode ir Nenaudēli Galwatrufcjeiſ pro Duris laukan iſmete, Duris už jo uždary- dams. Siſai ale didi Kołq aſtineſe ir no- rėjo Duris iſdauſti; jis priegtam ir Peili prie ſawęs turėjo. Šenafis D. paſieme Gi- wierq ir, ſiſi jis Sunu atfartotinay papra- ſes buvo, kad nu Duru atſitraukiu, o jis neſlaue, paleido jis wienq Szumi, jaunafis D. i Žiſdi troptyq ant Žemės parwirto. Šenafis D. po to tūjau prie Wyriausybęs maladowę, ſuri ale jo ſuēmimq iſ Pradziōs nepadawadyjo.

Gumbinėj, 25. Jul. Ši Ryti anſtay wiename Bute ſiczion baugus ſruvinas Dar- bas iſprowytaſ tape. Per ſelis Metus Ge- freiteris bej Pagalbōs Uuzikants Fritcas Stolz ſu tenpat gyvenaučeje Marie Krethmann neveiſlybame Paſilaſkymę gyveno; iſ to ſe- ſes, ſad paſku Minētoj Žwynuciuſ pa- giinde. Kadangi ſuvenciawojimui wiſofios Paines prieſtaſ ſtovėjo, o ta Mergaitė prie- tam dar ir nu ſawo Jaunilio muſhama buvo, tay iam Wyru iuzdrauſta tape, toliaus i Namus iſ ſiſi Mergoſ Žimdytoj ſepareiti. Marie K. per 14 Dienų Lomoj gulejo ir ſirgo. Kaip ſendien anſtay iſ ſiſi Žimdytoj eiſi Gelžfeldario iſlieti ir ji wieno pati Na- mėj paſlikuſi buvo, parejo Fritcas St. ſu Nėmolveriu Nankoj, pas je. Weilej po jo Žengino tame Bute Gywenantieji ſelis Žu- juſ ſiſi ſeheupę ſaukant iſgirdo. Kadangi Stuba užrakinta buvo, tay tape Duris atpleſtos ir dabar Mire K. iſ ſiſi ſeheupę Žuvių gulejo Nagbaininks ſawo Krauje, dar gyvus. Mer- gal buvo Kulta per Žiſdi ējuſi, teip ſad Smertiſ aut Wietoſ parejės buvo. St. ant ſiſes paties du Žuviu buvo ſomeſ, nu kuris wieno Kulta jam i Krutine iſmeguſi, o antroji prie Galwōs iſ ſunkej ſuronyjuſi buvo. Nors Paſeidiemas labay ſunlus yra, tay iſt dar Lukſtis randasi, ſad ſurony- taſis prie Gywasties galēſes paſlikti. Wie- noj Gromatoj, Mergaitės Moynai raſytoj, Nagbaininks iſguldo, ſad jis ſu ſawo Ma- czio Žwelyjimu tą iſgastingoju Darbq iſ- pronyjeſ.

Apsakimai.

Dantū Darbawiete nu M. Karpes.

Kunstiklas Dantis, Plombierawimus, Dantū Pertaisymus
Tilžėje, Aufst. Ulycz. Nr. 52
(hale Posto).

Repasiturenciu
priimu as fassdien, tikt Nedeldiene
neje ne, nu Zegorius 8 iki 9
Rytmetji.

5000 Markiai,

ir Dalyse, ale ne po 1500 Mt.,
yra ant 5 Pracentu Zemenis
Gruntamslaujau išzycyjami. Nei-
falingustus Raštus, taip antay:
1) Nuraša Gruntnygų Laifto,
2) Kuntrafta, per kurg Gruntnukis
igytas, 3) Ugnies Ispirkimo Raštq,
reik drauge atsinestti. Daugiaus
giūdos Druskoris sio Laifto.

In unserem Verlage ist soeben
erschienen:

Keleiwio Žodis

apie tris Kaliejimus Powilo
nū

Dr. M. Frommel,
Wyrauso Wykovo ir Konsistorialroto
Gelleje.

I lietuvišta kalba išverstas
nū

Dangħaezio,
Molitojans Uggalluſe.
 Preis 20 Pf.

J. Reylander & Sohn.

Langu Stikla

(balta reyniszka bey pus-
balta pomeriszka)

pristulo visokiose Bortose ant
pigiausiu Prečiai

L. Bartenwerfer,
Tilžėje.

Wokietiū Ulycz. Nr. 66.

Geriausi
Mažynos Alieju,

Medžio Alieju
(Bomelė),
 Geriausius

Wezimo-Tepalus,
Geriausiai

Bergeriu Trona
pristulo ant pigiausiu Prečiai

Carl Pieck,
Tilžėje.

Priek buvusyjį
Gaspadora Do-
wydž Jurkati Jasksteliu da-
rytai Apseklimq imu as atgal ir
jo atmivay atsimeldzin.
Gaspadine Anne Streke.

Sechzig Kirchenlieder

für die Schule.

Vorräthig bei

J. Reylander & Sohn.

In unserm Verlage sind folgende

Traktätcchen und vermischte kleine Schriften in litauischer Sprache

erschienen und stets vorrāthig:

Sugryžims pas Tēwa	5 Pf.
Susikalbejims prie Stalo	5 .
Du Kelei ir ju Galai	5 .
Ježus Griečiniška Prietelis	5 .
Meldzems dar Syki slaityt!	5 .
Ar tu es gataws?	5 .
Per wēlah!	5 .
Ižgelsbējims iš didžios Priegados	5 .
Allēluja!	5 .
Apduomojimas	5 .
Laupsės	5 .
Wiernystes Zegnone	10 .
As ne turu Česlo	10 .
Ce tikt ēsam cęstisskay	10 .
Szendien!	10 .
Wiespats ateis Daugaus Debesyse	10 .
Desimtas Susikalbejimas	10 .
Naujas pagérintas Mošlas Punktus darpti	10 .
Erygu du	10 .
Raštmas Wieno felaujenczo Žydo	15 .
Ižganitojo Tuzgenimas	20 .
Pamokinimas apie Malba	20 .
Piemenu Rūgeles	20 .
Genowefas	20 .
Launku Saugones	20 .

J. Reylander & Sohn,
Tilsit, Hohe Straße 67.

HAMBURKISZKAY-AMERIKONISZKOJI PAKETU-WEZIMO-AKCIJU-DRAUGYSTE.

Tiesogi Garais waroma Posto-Sziportyste
nu Hamburkio i New-Yorki
kas Sereda bey Nedeldiene,
nu Hâvre i New-York i
kas Utarninką,
nu Sztetyno i New-York i
wis po keturiolika Dienū,
nu Hamburkio i wakarinę Indyją
per Menesi tris Kartus,
nu Hamburkio i Meksiku
per Menesi wiena Šyk.

Draugystės Posto-Dampsziepei priėi szaunaus Apkawojimo
labay gera Kelionės Proga teip Kajtēj, kaip ir ant tarpinio
Dekio Keliaujantiesiems įteikia.

Artesne Zine duod Carl Dunsky, Karaliauezuje, Kneip-
höfische Langgasse 41. Nr. 507.]

Kalendros gerikštukų Ukiū Pardavimū

Nedėli nu 8. iki 14. Augusto.

	Didumas. ha.	Gruntsteyres a. ha.	Heinertrags. ha. ha.	Trobū Stevros Wertypie. Marl.
9. August, pirm Vėtu ant Zegoriens 10, arie Klaipedės Amtsgerifts, St. 5, Grundstukis Bojohr Miklo Gaspado- raus Jotubo Miklaus	7	46	90	9,12 Dol. 24

Zono Pridrikio Sztar-
kio „Kasdieniškos Nankū-
Knigvos“ is wokiskos Kalbos
i lietuvišką Kalbą nu Moltojo
Jurgio Meškateco perverstos,
kuriose Nytmecio ir Valaro Mal-
dos ant fožnōs Dienos per wisq
Nedėlę yra, ir nobažni Paragini-
mai, Maldos bey Giesmes ant
wisu ēwangēlistų Zwengzist ir ant
visokiu Česlo ir Basilaikim žmo-
giško Gywastiles, Sveikatos, Bi-
goj, ir Smertije, — yra išdruka-
wotos ir prie manęs kaip ir
wisa Lietuvos Knigininkų pirkli
gaunamos.

J. Reylanderisben Sunus.

Kaip

Mažynos - Alieju

Kulimo-Mažynoms

pristulau:

hwiesu Cylnderio-Alieju II po
45 Pf. už Lyteri,

hwiesu Cylnderio-Alieju I po
50 Pf. už Lyteri.

Mažynu Medžio-Alieju (Bomèle)
po 60 Pf. už Lyteri,

ižchytytq Rėviu-Alieju po 55 Pf.
už Lyteri.

Wisi Mažynu Allējei yra nu
Safu walni, o sadangi ant Var-
tojimo tikt labay menkay te yra
privalu, tay toksai Stepimas pi-
gesnis ir geresnis už wisu fitus
Tepalus yra.

Albert Lippke,

Tilžėje, Aufstojoj Ulycioj Nr. 95,
Drogūs bey Parmū-Kupczyte.

Sawo Grunisuki Swareit-
femiuſe, prie Klaipedės Sza-
fijos pas Gelzfeldmari Jon-Kuge-
leit gulentii ir iš 111 Murgi
gerds Dirwos, 6 Murgū 2 Kartu-
sienaujamos Pievros 3 gerst
Gaspadorystes Trobū pasidaranit,
ketu as su gyvais bey negyvais Ga-
spadorystes Dailtais pardūti. Puše
Pirkimo-Piningas gal bestowencja
paslikti; Pirkėjus fassdien priimu.
Našle Marike Szermonene
Swareitfemiuſe pas Stoniſkius

As noriu sawo Laukq, Nat-
kisiuſe Pirkupėna Parapijos gu-
lentyji, butent 20 Murgū labay
gero Molio-Grunto turenti, su
trimis geroms Trobomis ir dideliai
Waisaus Daržu, su Žemės ir
Waisardos Sējimais, iš walnū-
Wales pardūti, Pirkėjai gal fass-
dien maldutis.

Michael Swars,
Natkisiuſe pas Nobkojus.

Pridelka prie № 31 „Tilzes Keleimjo“.

Tilžėje, 5. Augusto.

Prowa pries Nazzbaininkus Gause bey Markhat po Prisaikintaseis Karaliauciuje.

Skaitytojai jau sawo Češu apie šitą Prowq trumpq žinę gavo, tulasiš ale bus norejės apie je ir daugiaus patirti, kaip tofai pagal Pranešimus apie Prisaikintuſu Sustiessimus ſime Laikke paprasta yra. Skaitytojai todėl nepadyrhys, kad dar Kartą nuo trudnojo Akmenimo kalbame, kurtai aifku ir raginanti Ižvili i Pagadiniuq žmogis-koſes Širbliés dūda.

18 Metu senasis Kupečiaus Pagalbininkas Alberts Szreiberis radosi 11. Septemberi 1886 Dampfiepiū-Jissuntimo-Wietoj prie Augusto Chlerto, nu kurio jis ant Mēnestic 70 Mf. Algods gavo. Prie jo Pareigū priklause, Kapteinims tus Piningus nunešt, kurius jo Pons jiems išmoketi turėjo. Teipo Szreiberis ir 8. Novemberi praejuſto Meto wienam Kapteinui daugiaus kaip 500 Mf. nubageno ir gavo ſekancijo Dienoj, Utarninke 9. Novemberi, Wakare ant Zieg. 8 $\frac{1}{2}$ tą Paſlepimą, Kapteinui Dampfiepio "Einigkeit" 335 Mf. nunešt. Szreiberis iſkiko tus Piningus i ſkuriq Terbq, užribo hę su Šznuru ir pakawojo višq sawo Kelnia Delmone, Nokundo-Knygas po Pažastimi paſtimams. Szreiberis nu ſito Žygio nebiera ſugryžes. Žmones miſlyo, kad jis tus Piningus nuſlepęs ir halin pabėges, koftai ale per Neteliybę iſſtrode, nės Szreiberis nu Gause bey Markhacjo podraugey nurazba-jautas ir prie jo rastieji Piningai atimti tape. — 22. Septemberi buvo Gause iſ Dolyni pas Miestq Oležlo (Mozuruse), kur jis felis Mēnestic ilgay ant wieno Dvaro i Žemės Gaspadorius mokinos, i Karaliau-czin parėjės, be jokiods Wietoſ ir Jissilaikymo-Priewoliſ. Szitame Čeſe jis nuſidhytiniu Budu prie sawo buwusojo Prieteliaus iſ jauna Dienų prifiliejo ir padare ji su sawo Pažystamaiseis, butent su Šass bey Markhacju pažystama. Markhatis iſi 1. Novemberio prae. Meto Kupcysteje Pono Arnzen ſtowėjo; minėtoj Dienoj jis iſ ten iſtojo ir teipjau be Wietoſ buvo. Szie tihs tan-kej prie Szreiberio nuojo, kuriam koftai ne labay patiko. Naftyje nu 31. Oktoberio ant 1. Novemberio, kaip Szreiberis sawo Algq už paſutini Mēnestic buvo gawęs, jis su Šass bey Gause Naftyje wiſoliſe Karciamose yra buvęs. Szicjon žinoma pastojo, kad Szreiberis atfartotinay nu sawo Pono tą Paliepimą buvo gawęs, didesnius Šzmotus Piningu Kapteinims nugabenti. Apkaltin-toju apſteme, Progai paſidarant jam wienq Šzmotq tā Piningi atimii ir tumi ſawę iſ nepaſiliauſanciøjė ſtoks iſſigelbetti, Apra-bawotai ale nugaloti. Judu nuſiyrę Panedelyj, 8. Novemberi, Wakare, prie Dampfiepio, ant kurio Szreiberis radosi. Tam Da-lykui buvo judu Laiwq nu Matruzo Šzporiaus Šzepke nuſiandžiuſu ir už tai Parsamdy-tojui Pantq, paſidaranti iſ wieni Škygelis, wieni Šzardos bey Peilio atgal palikuſu. Knygutes priklause Gausui, kitas Markhacju. Szreiberis iſtojo i Laiwq ir dawęs ant ant-rofes Pręglauſ Pusęs, kur Kantura radosi, nuſiſriti. Szicjon jis iſtojo ir ſake jūdum, koftai potam ir nuſidave. Szreiberis Laiwe paſiſedo ir dawęs iki Dampfiepio nuſigabenti, kur jis laukan iſkupe. Šekantyj Utarninkę turėjo ta Piftadejyste buti atliektama. Tas pats Laiwas po Aigalpalisimui tā paciū Panto-Daikſi ſandomas buvo. Gause buvo wienq Kugeli bey Sztriki prie ſawes iſlikęs. Jis su Markhacju ſuſirokawęs buvo, kad jis ſawo Apierat su Kugeliu ant Galwds muſęs ir je tūni nugalusęs, o potam La-wonos su Akmeniu apſunkintas i Pręglu nuſkandintas turęſęs buti. Markhacju pri-falbant Szreiberis wēl i Laiwq paſiſedo ir ant antrofes Pręglauſ Pusęs nuſiweiſti dawęs, Pakelyj jis ir mažumę nu to Gérimo gēre, kuri Nazzbaininku buvo atſigabenbuſtu. Tada jis wēl i Kanturq nuojo ir Apkaltin-toju ant jo lauke. Kaip Szr. potam ſugryžo, norėjo jis pats Irklus i Rankq imiti. Markhatis ale toftai neprileido ir pats ant Irklą Šuko paſiſedo; Gause ſedējo prie Štyro; tarp jo bey Markhacjo, Nugaraq Gausui pri-kreipdamas, paſiſedo Szreiberis. Wos toftai nuſidawus buvo, tay ſirto Gause ſu Kugeliu prieſ Szreiberio Pakauſi. Jo Kepure nu Galwds žemyn nupūle ir jis pats ſunkey gargaliūdams i Laiwq parwirto. Markhatis potam Kunq i Aufhū ſakelęs ant Irklą Šuko padējo, Galwq ant Wandens linkay, ſeib ne Kraujas i Laiwq iwarwēu. Apkaltin-toju potam tolitas iki po Gelžkelio Tiltu nuſiyrę. Szicjon Gause iſ Szreiberio Del-mono, koftai uey joki Gyvasties Žymis neb' inrejø, Kolytq ſu Piningais iſheme, Markhatis atneſe didžiauſyji nu drauge paintuju Akmeniū, Gause toki Akmeni prie Nužiudytijo ſakirijo Nēto pririsko ir imete Lawonq Widuryj po Gelžkelio Tiltu i Wandeni. Po-tam judu pas teip wadinamaj Röttel-Tiltq atgalugryžo. Pakelyj judu Kugeli bey Nužiudytijo ſepurg bey Nokundu-Knygas, kaip ir drauge paintaſes Blęckas i Wandeni imete ir bande Laiwq nu Kraujas iſchytyti. Kaip potam ant kofio Zieg. 9 $\frac{1}{2}$ — ſetures Adynas po jū Žwaziawimo, nuojo Nazzbaininku ant teip wadinamojo Dom-Pleciaus, perſtaite Piningus Kolytq ir nuojo potam i wienq Karciaz. Szinkarka ſicjon jūdu dėley jū baimingojo Paſtelgimo iſtēmijo. Šekantyj Rytmeti G. ſu M. wēl ſuſitiko ir nu dabar jūdu per deſimt Dienų nu kito nebiatifiſyre. Per Dieni Dienas jūdu Miesto Karciamose aplinkuſ waltkioſ, o Rafties Laife jūdu Gaspadoſe ſwetimais Wardais wadindamais Nafwyne ēme. Viſq ſq jūdu wortojusiu buvo, Gause iſ papleſ-tuſi Piningi užmoſeo, Dalytq nu tū jis ant Paſtrupinimo naujo Apredo, wieno Nēwolwerio bey wieno Teſingio wortojo, o Markhacju jis teipojau Nēwolweri nupirko. 20. Novemberi Gause Markhacju ſake, koftai Piningai ant Galo esantis; jūdu potam nu wiens antro atſiſtire. Gause dar ſeles Dienas ilgay Mieste aplinkuſ waltkioſ ir iſ tā Piningu maitinos, kurius jis už pardūtaji Nēwolweri bey Teſingi buvo gawęs. 26. Novemberi tape Gause ſuimtas. Markhacjo Šuēmimas nuſidave 30. Decemberi. Szreiberis Laiwonas 3. Januariju ſ. M. toj pa-čios Wietoj, kurioj jis 9. Novemberi per-nay buvo i Gelmę nuleistaſ, atrastas tape.

— Gause yra 15 Metu fens, ſicjon gimeſ, Sunus Darbininko Gause ir jau dely Wagytes Kartą ſu 14 Dienomis Kalėjimo paforawotas. Bagal jo iſhiolifkaſt Paſielgimą jis kaip paſileides ir ant Darbo wangus Žmogus pažystamas yra. Šzuilej jis iſt labay menky ſq tiera iſmokeſ. Jo Paſiel-gime po Sudzia jis paſajings paſtrodo, jis trumpais Godzeis to Nazzbajaus, kurio jis kaltinamas yra, iſhipažysta, ſako ale, koftai ſu Šzepciaus Pagalbinink Šass, wirſuy pa-minetasis, wiſds tōs Piftadējystes Iſmily-lioſiſ eſq; jis i patiſtrina, koftai Markhatis nu to wiſko, ſas ſu Szreiberiu nuſidūti tu-rejo, pirma žinojės. Markhatis, 16 Metu fens, taigi dabar dar ne tokiamo Amžiaus Šenume, kuriame jis forawoluas yra, yra gerefni Šzuilej Pamokſlaq gamęs; jis praſtojo Kneiphofo Gymnaziq nu apatinids Tercids, iſtojo potam prie wieno Neſitanvalto, prie kurio jis Gromatiu Markes nuſlepęs, kuriam kaltinimui jis beje prieſtarauja; nu ſicjon parėjo jis i Kanturq Konzelio Arnzen, prie kurio jis 20 Mf. nuſlepęs; už tai jis ſu wienu Mēnestic Kalėjimo paforawotas tape. M. yra Sunus wieno Gelžkeltrukio Wado prie pietinio Gelžkelio ir ſakos, koftai kaltas n'eſq. Jis prieſtarauja viſiem Gausio Paſakojimams. Jisai ſiteipo ſako: „Kaip až Laiwq nu Krautöd pastumiau, girdējau až wienq Drinki ir maczian, koftai Szreiberis ſruwins buvo. Až ſauftau: Šuſmilt, Žmogau, tq Tu darai?! Gause ale atſiliepe, koftai až iſt tylečiau, ſeip man teipjau eſe, kaip Szreiberui patlab eſq ejuſ! M. taigi ſakos, koftai wienat iſ Baimes prieſ G. thlejės. Kaip Pręzidentis jis ant to nurode, koftai labay dywnas Daikſi eſq, koftai ale nu proſna paſiliko. Potam jam Pręzidentis wienas Knygas iſ Kaltinu Knyglynyciō ſaſodo, ant kuriu wieno Laifko tie Godzei paraſyti ſtor: „G. Markhat, až eſu Nazzbajyste iſprowhejė!“ Apkaltintasis ſakos berobs, koftai Wardq paraſęs, ſtus Godzius ale po tam Wardu Gause paraſęs; ſifai wēl to ginas. Po to Perſiimananciųj Perklauſinėjimas prasi-dejo. Medicinalrots bey Profesoris Drs. Pinkus iſſitaria, koftai jis ant Nurazbajautojo Galwds didi Škailiu Moni atraſeis ir koftai Kaufole iuleropose Wietose ſutruſinta buwusi. Šeip Lawonas jau teip labay pagedes buvęs, koftai ſu Twirtumu n'eſq galima ſaſtyti, koftai ſyatlisku Budu Nužiudytasis eſq mires, pagal prie Kaufoles atraſtūſiſ Paſe-dimis wienof ſaip twiris Daikſi iſſtreiſkias, koftai po id Paſeidiui Šmertiſ ant Wietoſ turęjės pareitti. Po Liudeninku Perklauſinėjimo Pons Šzotsanvalts v. Plebwe dar užmane, prie Apkaltinimo Kaltibybes Klaufyma dar wienq prideti, butent tq: ar ne Markhatis to Nazzbajaus, kuri Gause iſprowhejės, Draugſaltiniuſu eſq paſidareſ. Kaip Pręzidentis toki Klaufymu buvo priemęs, laife potam

Sztočanvalts sawo Apkaltinimo Kalbą, kurioj jis užmano, abudu Kaltinamoju per kaltu ištarti. Jis žalos, kad ant to daug ne dėdasi, kaip Gause ant Markhačio esq; freipes; nės esq; galima matyti, kad Markhačis, nors dar ioks jauns, jau pilnaus Nusimanygė aplie tai turėjė, kad nu Gause išprovytais Darbs, prie kurio jis pagelbėjės buvo, koravotins bunes. Vons Reftsanvalts Baucke jun. potam sawo Kalboj ištare, kad jis Sztočanvalto Žodžiemis iš viso imant rods pritarti turys, vienok jis ale tikt dar Gause geresnioj Szvlesoj parodyti, bande. Reftsanvalts kamm ant Gausio Melki nurode ir už Nekalibę Markhačio kalbėjo. Prisaikintiesi po puose Adyndas ilgo Sustrojimo Gause per Razbajaus, o Markhačių Pagelbėjimo prie šitės Piltadėjystės kaltą ištare. Sudzia potam Gause ant Smerčių nusudžijo, Markhači ant 5 Metų Kalėjimo. Markhačis prie Nusudžymo Pastatymo povisam pakajings pasliliu, Gause ale, kursai jau pirmiai Gailesti parodės buvo, po Nusudžymo Apsakymo apšazaroti pradėjo. Markhačis iki Pabaigdės prie to pasliliu, kad nekalitas esq;

Iš Lietuvos bei abiejų Prūsijų Provincijų.

Mozuruse, 30. Jul. Ketverge, 28. f. M. įjo keturi Wyras, kurie prie Pabudavimo vieno Buto dirbo ir pirmā ne menčių Brangvyno buvo gėrė, dar Wakare węlay plaukytis. 32 Metų senasis Gaspadorius Sunus Szackowski iš Czyplastis vienems kitiams popirima įėjo ir į Mares išoko. Kaip kiti prie Maudymo Vietos parėjo, prie Kranis rods Kubai matomi buvo, nu paties Maudymanejojo ale nėšk nebuvo matyti. Tikt sekantyji Alymeti Lawonas po ilgo Jėfkojimo tebuvo surandamas. Smerčis bus tą jaunaisi Wyrą bene Stabu arba Mehlunge ī węsuij Wandeni po karštūs Dievindos pareiniant ištikės. — Jau per Nedėlią Nedėles siccijon neį Lacheliškis Wandens nebiera pūles. Szulinei yra tuštū, Upes bei Ejerai ūdzurė, žole stov sudeginta, žmones bei Galvių iš išrūs tiesės tur lopti. Netay mes menčiaus Szilumės teturime, kaip 28 iki 30 Grodū užsmėj. Žmones nusimine ī busentys Česę žur ir Poną Diewą Lytaus meldžia.

Karaliauczuje, 25. Jul. Kaip praėjusoj Nedėlienej siccijon didžioji Ugnis buvo buvuši, Miescionys tikt nedawēs atsilaidyti nu sawo paprastojo Nedėlienej Utikwapymo; daugiaus kaip 7000 Personų su Gelžfeltriui ī Krantę pas Jures išsleliavo. — Per Pasiprocewojimą musu Žwaigdininko Dro. Frank tapė ištaisytą, kad su teip wadi-namoju pėtinioju Gelžkeliu 19. Augustą Ėkstraklis ī Bartensteino ant Saules Aptemimo Basisturejimo išeidžiamas bus. Darbavysčioji Giminė musu Kampe du pilnu Saules Aptemimu bus gawusi matyti, Mete 1851 bei simet nusidūdanczeje. Dar daug Miescioniai Mete 1851 nusidwusojo Aptemimo geray atsimena. Ant jo Basisturejimo buvo Mokytiesi iš visos Tyropės ī musu Provincią atkeliančių Direktorius Žwaigdininkų Buto italienskojo Miesto Palermo iškart prie musu apsilankė. Saules Aptemimas Mete 1851 keturis iki penkis Kartus teip ilgai truko kaip kilometrysi, kursai tiki du Miniu trusk. Iškart ir ant Gyvolinis Pasilaikymo prie to Aptemimo labą padabojama buvo. Žmones nusidwyjo iš to, kad Aptemimui prasidedant Paufštelei ant Atilsės taisės, Arklei bei Galvių atsigule ir Wandens-Paufštelei umay atgalgyzo, kurie patlab pasrowyj plauke. Su

Baugumu Žmones išviesoj Julyjaus Dienoj po Peits ant Ulycios ir Stuboj tifra Tamšybę išvydo, o kaip Saule wēl pastrode, pirmieji Spindulei kaip toks Baibas prasvito. Ši Žyki Žwaigdininkai ypaczey ant Mėnesio bej Saules, kaip ir ant tifray pagal Želundus aprofūjamo Prasidėjimo bej Pasibaigimo to Aptemimo padabos. Nu iš, kurie bendien ant Šveto Švitalauja, nėš daugiaus po 19. Augusto kosi kitą Saules Aptemimą nebisulausk.

— 26. Jul. Musu Įecorui siccijon apsilankant bus myriausios Miesto Ulycios su židrais apbarstomos, jeib Vežimas to auffiojo Pono bewažiūjant netrankytūs, kaip toltai jau daugel fituse Miestuse daroma tape. Priegtam Miestui ant to nu Provindos daugel Piningas išvelytą yra, jeib Manewerio Įžėje už Kelia Pertaisymą rupinama butu.

— 30. Jul. Dėlėj didžiojo Karščio siccijon jau labay dide Wandens Stočia pa-juntama yra. Gywatiniams iš Miesto Wandens Wedimo-Nursi tikt ant Wirimo bej Plovimo Wandens tiera nudalyjama, Ulycias Apšlakymas su Wandeniū dabar tikt labay supay ant felia Adyndas Dienos tenuisidūda.

Piliavoj, 28. Jul. Princas Endrikis tape prie sawo Parkeliavimo Utarninke nu Miescioniai su didžiu Žiaugsmu pasveikintas. Karališkoji Auksybe felis Kartus Ju-roje maudės ir potam ant ūvėjusia Kopu medziodama du Širnė Patininku nužovė. Nagai tū Gyvolinis bus ī Berlyną išnuciamai.

Elbingoj, 27. Jul. Jau per keles Dienas siccijon, musu Kampe — je ir kokes tris Myles tollaus, pas Mühlhausen bej Pr. Holland, Kanūliū Growimas girdimas yra, kursai nu Karo-Szepis, ant Jurk sawo Vandymus laikanczus, pareina. Per Drą rosfujant Alistumas kofist 10 vokiškū Mylei didis bus, teip toly yra Nugarsėjimas Kanūliū Ŝumų girdimas.

Torus, 29. Jul. Szendien po Peitsi Barbarkis Girej viena Onele Pistolinius tarp Leitmonio v. Brederlow nu Ulonių Regimento bej Oro. Lubienski laikta tape. Postuž Minėtasis gawo vieną Szumi ī apatinį Kunę ir yra sunkey suronytas. Waidas dėlėj vienos Mergos prasidėjės, kuri ne prie arkitesnujū Stona priklauso. Laimėjimo Szvente tapusi potam vienoj Gaspadoj, kurioj Motriškos tarnauja, su didžiu Žissikėlimu ūvenčiamai, prie kurios tą Wakarg daug Šampangerio gerama buvus. Šziteipo wiena Čeitunga sio Miesto raso.

Danckoj, 29. Jul. Princas Endrilis wakar po Peits ant Žeg. 3 su Torpedū Di-viziono-Laiwu D. 2 siccijon ī Įecoriskaję Szepis Budavimo-Wietą parkeliawo ir potam su Wieteninku myriausio Werftdirekto, Growu v. Haugwitz, ī Miestą parkeliawo.

Szviečianosios Žines.

Berlyne, 2. Augustą. [Kaip Įekai (Bēmai) apie Wokietiją dumoją.] Tame Akiës Mirkšnyje, kuriamė Estereikiū Įecorius Francas Žozepas taisos ī Gasteiną ant Apšlankymo prie Įecorius Wiliumo nukelianti, jeib tenay iš naujo po viso Šveto Akiū aikštu Liudymą apie Tolius pastovėjimą widur-ehropėfloses Palajaus Draugystes dūtu, Įekai Čeitungose su didžiu Twirtumu ant to nurodoma yra, kad wisi „Slawai“ (t. e. Ne-wokietieji) drutay susiglausti ir prieš Wokietių stengtis turentis. Panlawistū Šriowę

wēl placezey per Estereikių weržasi. Wokietie Įekai Laikrašcei patikrina, kad jis Partijos mielą prie Maskoliōs prisiglaudanczos. Wiens tarp tū Laikraščia tiesog fitipo išstaria: Mes einame labay sujudusiemis Įekams prie-his. Didžioji Kowa tarp Maskoliōs bej Wokietijos mums daug swarbejue yra, kaip ūmteropi namini Dalykai. Musu didžiausis Neprietelius, kursai mums Peili prie Gerkes deda, yra suvienytoji Wokietija. Šzita suvienytoji Wokietija stov pirm Karo pries Maskoliōj bej Prancuziją. Kas mums todėl daugiaus pritiku, kaip kad mes sawo Prietelytę tiems prisreibumbim, kurie pries Wokietiją kariaus ir musu didžiausis ir ūdingiausis Welyjimas yra tas, kad Wokietija nelaimėtu. Tokai Nelaimėjimas mums Slavams, kaip ir Estereikeriemis tiek daug kaip Žygelbėjimas išstamo. Mes Įekai patys per silpnį esame, neng pries sawo Neprietelius atsiginti galētumbim. (Įekai yra tie patys Newydonai, kurie Musyje prie Trautenau Mete 1866 ant prusiskuji ī Miestą itraukanczus Balnierių su verdanczui Wandeniū liejo ir su Pučkomis pro Langus howe.)

Turgaus Preke

nu 30. Julyju 1887.

	Tilžėje	Klaipedo
	M. J	M. J
Swieczei	8 —	6 —
Rugei	540	550
Miežei	480	475
Uvijos	50 Kilo-	4 —
Zirnei, balt.	gramū	250
rain.	750	650
Roputes	250	240
Kiauhei ant Kapo	250	240
Swieštas	80	80
Kiauliena	50	50
Zautiene, geriausoji	35	60
Werhienė	35	75
Ariena	35	50
Siens	2	2
Žaudai	uz Centneri	150
Žaudai	uz Kapo	175
Seimenei	uz nauj. Szep.	—
Timotai	uz Centneri	18
Kružtēne, prasta	uz 2	—
Aviūnai	44	—
Einai	uz Centneri	28
Malta, minkšt.	—	44
Malka, keta	—	46

Turgaus Preke Karaliauczuje

nu 3. Augustą.

Už po 100 Sworus Žyzeno 1 Mt. 50 Pen. iši 2 Mt. — Pen., Žaudai 1 Mt. 50 Pen. iši 1 Mt. 67 Pen., Žwiercziū 8 Mt. 75 Pen. iši 9 Mt. — Pen., Augiū 5 Mt. 50 Pen. iši 5 Mt. 60 Pen., didžiuju Miežiū 5 Mt. 30 Pen. iši 5 Mt. 60 Pen., mažiuju Miežiū 5 Mt. — Pen. iši 5 Mt. 20 Pen., Aviūnai 5 Mt. 20 Pen. iši 5 Mt. 80 Pen., rainū Zirnū 5 Mt. 40 Pen. iši 3 Mt. 20 Pen., baltū Zirnū 6 Mt. — Pen. iši 6 Mt. 20 Pen., už naujaji Ža-peli Ropuziū 2 Mt. — Pen. iši 2 Mt. 50 Pen., už Swarožautiendis 40 iši 65 Pen., Kiaulendis 50 iši 60 Pen., Aviūnai 40 iši 50 Pen., Werhienės 40 iši 60 Pen., Žwieslo — Mt. 90 Pen. iši 1 Mt. 20 Pen. už 15 Kiauhus — Mt. 65 Pen. iši — Mt. 70 Pen.

Berlyno Prekei-Dėpežė.

Nublis Popieriaus-Piningusė
ant 100 Nbl. . . . . 179 Mt. 75 Pf.

Malkos-Pardavimo Termynat

nu 8. iki 14. Augustą 1887.
9. Aug. ant Žeg. 11: Schmaleninkus prie Lažet,
Oberficht. Schmaleninken.
11. . . . . 10: Kohliktiū (Karečiamoj),
Oberfichterijės Kraichbruch.
12. . . . . 10: Beitschendorf prie Struppek
Oberfichterijės Pfeiswalde.
13. . . . . 10 Satutzinė prie Weibel, Ober-
fichterijės Norrkaiten.